

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XLI No. 22
Nobyembre 21, 2010
www.philippinerevolution.net

Editoryal

Ang paghimakas sa PAL kag pagbato sang mga mamumugon nga Pilipino

Matarung para sa mga mamumugon sang Philippine Air Lines (PAL) nga lubos nga pamatukan ang plano nga sipaon ang halos 3,000 regular nga mamumugon sa kumpanya kag bayluhan sila sang mga de-ahensya nga kontraktwal nga mamumugon. Ang paghimakas kon-

tra sa iskema nga ini sang *outsourcing* (pagkontrata sang trabaho sa gwa sang kumpanya) malaparan kag lubos nga ginasuportahan sang sahing mamumugon kag masang anakbalhas.

Indi lang ang pangabuhian sang obreros sang PAL kag ila mga pamilya ang nakapatad sa paghi-

makas nga ini. Labi pa nga gindampigan sang Department of Labor and Employment (DOLE) ang plano, lauman nga magabaskog pa ang buot sang mga daku nga kapitalista nga pasanyugon ang sistema nga *outsourcing*.

Nakaangut ang pagbato nga ini sa paghimakas sang obreros sa polisiya nga "pleksibilisasyon" sang kusog pangabudlay nga gin-imposar sang imperyalismo sang dekada 1990 pa. Sining nagligad nga duha ka dekada, padayon nga nagalala ang pagpanghimulos sa obreros nga Pilipino paagi sa sari-sari nga porma sang "pleksibilisasyon" sang kusog pangabudlay pareho sang kontraktwalisasyon kag sa subong nga nagalapnag

Mga tampok sa isyu nga ini...

Nagahana nga welga sa PAL PAHINA 3

Kilalang siyentipiko ginpatay sg militar sa Leyte PAHINA 7

Mga pagbag-o sa disenyo sg *Ang Bayan* PAHINA 14

nga sistema sang *outsourcing*. Ang mga ini istandard na nga sistema sang pag-empleyo sa mga mamumugon.

Napatuman ang mga ini gamit ang grabe nga pagpaniplang, pakusog kag pamigos. Pilit ang pagparetiro kag iban pa nga paagi agud mapalayas kag mabayluhan ang mga regular nga mamumugon.

Halin sa 15% sang temprano nga bahin sang dekada 1990, nagaabot na subong sa 80% sang obreros sa pungsod ang kaswal kag kontraktwal. Lapnagon ini nga ginapatuman mayor sang daku nga kapitalistang kumprador, pareho ni Lucio Tan nga tag-iyang PAL. Sang 1999, ginsipa sini ang 5,000 sa 12,500 obreros kag nag-arkila sang kabaylo nga mga kontraktwal paagi sang mga kahimbon nga ahensya. Kon magmadinalag-on ang pinakaulihi nga plano nga islan ang 3,000 pa nga regular nga obreros, masakop na sang *outsourcing* ang 70% sang kusog pangabudlay sang PAL.

Ginapatuman man ang *outsourcing* sa iban pang empresa nga ginapanag-iyahan ni Lucio Tan. Sa Victorias Milling Corp., nga mayorya ginapanag-iyahan niya, halos bilog nga kusog pangabudlay naka-*outsource* na. Sa Fortune Tobacco, nagaplano man siya nga sipaon ang 2,400 obreros kag bayluhan sang mga kontraktwal.

Masobra 70% sang mga empresa sa Pilipinas ang nagaempleyo sang sobra na kadamo nga kontraktwal nga obreros sangsa regular. Lakip diri ang pinakadaku, pareho sang San Miguel Corporation (96%), SM Shoemart (94%), Dole Philippines (77%), PLDT (60%) kag iban pa. Nagtampok sini lang ang kaso sang ABS-CBN Corp. pagkatapos nga sipaon sang kumpanya ang halos 100 kontraktwal nga mamumugon nga ginaempleyo sini pa-

agi sang kaugalingon nga ahensya nga ABS-CBN Internal Job Market. Kontraktwal ang halos 100% sang ginaempleyo sa ginapabugal nga mga *call center* (may pinakadaku nga numero sang naka-*outsource* nga trabaho sang mga kumpanya nga dumuluong), amo man sa mga *fastfood chain* pareho sang Jollibee.

Paagi sa lapnagon nga pag-empleyo sang mga kontraktwal nga obrero, nati-gayon nga pasingkion sang lu-

bos ang pagpanghimulos agud padakuon pa ang superganansya sang mga kapitalista. Labi nga mas manubo ang sweldo nila kumparar sa mga regular sa pareho nga trabaho. Kinaandan nga kulang pa ini sa minimum base sa layi. Ginadingot sa ila ang kina-matarung kag benepisyong ginaagum sang regular nga obrero.

Kon usisaon, halos wala na sang ginakilala nga obligasyon ang mga kapitalista sa mga kontraktwal nga mamumugon. Lapnagon ang pagpatrabaho sa mga kontraktwal sang sobra sa walo ka oras kada adlaw nga wala sang dugang para sa obertaym o mga adlaw sang bakasyon. Wala sang sweldo kon indi makasulod, wala sang medikal kag iban pang benepisyong. Daku pa nga numero sang mga kontraktwal ginaempleyo nga wala sang nakasulat nga kontrata, gani masami ginapatrabaho sang sobra nga mas mabug-at sa ginalauman, kag sa madamo nga kaso lapas pa sa layi. Mahapos

Tuig XLI No. 22 Nobyembre 21, 2010

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa leng-gwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa Philippine Revolution Web Central nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.net

Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan. Malab-ot kami paagi sa e-mail sa:

angbayan@yahoo.com

Kaundan

Editorial

Paghimakas sa PAL	1
Nagahana, welga sa PAL	3
Welga sa lain-lain nga kumpanya	5
Mga estudyante, nagahana magwelga	6

Pagpanghalit ng pasistang estado

Siyentipiko, ginpatay sang militar	7
Leonardo Co, ginpasidungan	7
Aquino: Pinakadaku nga bugaw	8
Ka RD: Huwarang rebolusyonaryo	9
Mga drayber, nagprotesta	10
Hilwayon, Morong 43!	11

Madinalag-on nga TO

7 armas, naagaw sg BHB sa Davao del Sur	11
Kabutigan sg militar sa Negros	12
Pagmina, pagtroso, ginpamatukan	12
Ika-6 anibersaryo sg Luisita Masaker	13
AFP: bag-ong oplan	13
Mas daku nga letra, mas malaba nga papel	14

Sa luwas sg pungsod

Pulong sg G20, sinug-alaw sg protesta	14
---------------------------------------	----

Ang *Ang Bayan* ginabalhag duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas

sila nga sipaon sa anuman nga gamay nga rason nga wala ginahatagan sang kahigayunan nga makapangapin sang ila bahin.

Ang manubo nga panweldo sa mga kontraktwal nga mamumugon labi nga nagabutong panubo sa balor sang kusog pangabudlay sa Pilipinas. Sa

atubang sang lapnagon nga di-sembleyo kag desperasyon nga makasulod sa anuman nga trabaho, kinaandan napilitan ang mga kontraktwal nga mamumugon nga tunlon na lang ang manubo nga sweldo kag iban pang mapang-ulipon nga kundisyon sa ila temporaryo nga empleyo.

Ang pagpugong kag pagpiang sa mga unyon kabahin sa mga mayor nga katuyuan sang mga imperyalista kag kahimbon nila nga daku nga kapitalistang kumprador sa pagpatuman sang lapnagon nga “pleksibilisasyon” sa kusog pangabudlay. Bisan illegal, kinaandan nga kabahin

Nagahana nga welga sa PAL

Nagpaabot sang ikaduha nga abiso sang pagwelga ang PAL Employees Association (PALEA) batuk sa maneydsment sang PAL sang Nobyembre 5. Ila ginhimo ang desisyon nga ini makaligad nga isa-isa nga ginaipit sang kumpanya ang mga katapo sang unyon para batunon ang ginatanyag nga *separation pay*, magpasugot nga masipa kag mangin kontraktwal o indi gani islan sang mga bag-ong kontraktwal.

Sabat man ini sang unyon sa pagdampig sang DOLE sa plano nga sipaon sang kumpanya ang halos 3,000 regular nga obreros, islan sila sang mga kontraktwal, sa rason nga pagkinot.

Kabahin sang plano nga pagkinot ang *outsourcing* sang tatlo nga kuno di esensyal (*non-core*) nga operasyon sang kumpanya. Ang mga ini amo ang *airport services department* nga may 2,000 mamumugon, *inflight catering services* nga may 1,000 mamumugon kag *reservation call center* nga may 172 mamumugon. Ang mga mamumugon sa mga departamento nga ini pito tubtob 30 tuig na nga nagaserbi sa kumpanya.

Plano sang PAL nga ibaligya man ang mga operasyon medikal kag *information technology* sang kumpanya kag kontratahon na lang ang mga operasyon sang mga ini sa ibang ahensya.

Bilang pakonswelo, siling sang kumpanya nga ang mga masipa sa trabaho mahimo nga i-empleyo sang mga ahensya nga kontratahon sang PAL para sa mga kinahanglanon nga serbisyo nga indi na direktang napaidalom sa PAL: ang ePLDT (para sa *call center*), SkyKitchen (para sa *catering*) kag SkyServices (para sa *airport services*). Sa sini, dalayon na nga madula ang

kasiguruhan sang mga obrero sa ila trabaho. Maobligar sila nga batunon ang mas manubo nga sweldo, madulaan sang madamo nga benepisyo kag pwede nga sipaon anuman nga oras.

Nagtanyag ang PAL sang P2.5 bilyon nga kis-a lang nga “benepisyo sa pagretiro” para sa pagasipaonsini nga mga mamumugon. Tuman ini kagamay kon ikumparar sa P3.87 bilyon kada tuig nga makinot sang PAL sa pag-empleyo sang mga kontraktwal nga mamumugon nga magasweldo sang mas manubo kag indi na magbaton sang daan nga mga benepisyo.

Sang 2000, ginsipa ang obreros sang *maintenance and engineering department* sang PAL nga binhi sang Lufthansa Technik Philippines.

Ginarason sang PAL ang kakinahanglanon nga magkinot para masalbar ang kumpanya kag ang nabilin nga trabaho. Pero ang matuod nga ara sa likod sini amo ang pagmenos sang sweldo sa mga empleyado, pagguba sang ila unyon kag paglikaw sa panibag-o nga *collective bargaining agreement* (CBA).

Daan na nga gingamit sang tag-iya sang PAL nga si Lucio Tan ang linya nga “nagakaputo ang kumpanya” para ipanaog ang ang 10-tuig nga moratoryum sa CBA sadtong 1998 nga gindampigan sang DOLE. Nagtapos na ini sadtong 2008 pero tubtub subong nagabalibad gi-hapon ang kumpanya nga magpungko para maghimo sang bag-o nga CBA.

Antes ini, nauntat ang gintalana nga welga sang mga *flight attendant* kag *cabin crew* sang Oktubre sang ginmandu ni Benigno Aquino III nga ipaidalom sa DOLE ang gamo. **AB**

sang kontrata ang probisyon nga indi mag-entra sa unyon. Nakasablag man sa pagpasakop sang mga kontraktwal ang limitado nga panahon (kinaandan 5 ka bulan lang) sang ila obra.

Grabe na ang bunal sa pag-union sang kontraktwalisasyon sa kusog pangabudlay. Pagkatapos ang duha ka dekada na nga “pleksibilisasyon” sa kusog pangabudlay, may mas o menos 5% na lang sang mamumugon ang organisado sa mga unyon (halin 15% sang 1995). Dugang pa, nagabot na lang sa 220,000 obreros (wala pa sang 1% sang kabilugan nga kusog pangabudlay) ang sakop sang mga Collective Bargaining Agreement (CBA) sa tunga sang unyon kag kapitalista angut sa sweldo kag iban pa nga interes sang mga mamumugon.

Sa pagpatuman sang lapnagon nga “pleksibilisasyon” sang kusog pangabudlay kag pagpiang sa mga unyon, halos hilway nga ginapuga ang mga obreros nga Pilipino paagi sang pinakamalala nga porma sang panghimulos sa kusog pangabudlay kag wala kaluoy nga pag-abuso sa ila mga kinamatarung. Madamo sa mga napadaog sa mga paghimakas sang sahing mamumugon sining nagligad nga 100 tuig ginalapakan, ginalapas kag ginabaliskad. Sining nagligad nga duha ka dekada, mayorya sang masang mamumugon sa pungsod ang nahulog na sa mala-

mumugon.

Ang paghapaon sang mga mamumugon nga Pilipino hungod nga ginplano sang mismo papet nga gubyrno sang Pilipinas, sa mandu sang imperyalis-

tang amo. Ang National Employment Plan nga gintukod sadto pa sang panahon ni Corazon Aquino hayagan nga nagabuyok sa kontraktwalisasyon bilang

pamaagi kuno para mapataas ang ikasarang sang mga negosyo sa kumpetisyon. Ginpaligon pa gid ini sang iban pa nga mandu sang mga masunod nga papet nga gubyrno nga naghatag li-

sensya kag pagganyat sa sarisari nga porma sang “pleksibilisasyon” sa kusog pangabudlay. Lakip ini sa mga yabi nga polisiya nga ginaduso sang imperyalismo sa balayon sang globalisasyon sang “hilway nga negosyo.” Ginapatuman ang mga ini kadungan sang mga polisiya sang liberalisasyon, denasyunalisasyon, pribatisasyon kag deregulasyon. Tuyo sang mga ini ang pagkakas sa mga proteksyon sa nasyunal nga ekonomya kag paghatag kahilwayan sa mga dumuluong nga monopolyong kapitalista nga mamuhunan sang sobra nga kapital, magtambak sang sobrang produkto, hukhukon ang manggad sang pungsod kag resorsa kag hingalitan ang barato nga kusog pangabudlay sa mga malakolonya.

Paagi sa “pleksibilisasyon” sa kusog pangabudlay, gina-

pakumpetisyon ang mga malakolonya sa pagtanyag sang pinakabarato kag pinakapigos nga obreros agud ganyaton ang mga dumuluong nga daku nga kapitalista nga mamuhunan. Ginapatuman subong ang internasyunal nga kontraktwalisasyon. Parte-parte sang produksyon sang mga monopolyo nga kapitalistang kumpanya naka-outsource sa kontraktwal nga obreros sa mga malakolonya nga nagabaton sang mas barato nga sweldo. Ang paglapnag sang mga *call center* sa Pilipinas ang kabahin sini.

Ang paghimakas batuk sa kontraktwalisasyon sa kusog pangabudlay kag sarisari nga porma sang “pleksibilisasyon” nakahilera subong sa mga mayor nga paghimakas sang mga mamumugon sa pungsod. Dapat tukuron ang malapad nga paghiliusa sang pumuluyong Pilipino agud batuan kag mapauntat ang mapang-ulipon kag mapanghimulos nga sistema sang kontraktwalisasyon. Pareho sang paghimakas subong sang mga mamumugon sa PAL, dapat pakamalauton sang mga unyon kag asosasyon sang obreros kag anakbalhas ang paglapnag sang *outsourcing* kag kontraktwalisasyon sang mga trabaho sa lain-lain nga industriya kag kumpanya kag pamatukan ang polisiya sang mga imperyalista kag papet nga gubyrno nga iduso ini.

Kadungan sini, dapat magtinguha sa pag-organisa sang mga mamumugon--regular man o kontraktwal—sa mga unyon kag sarisari nga porma sang mga asosasyon o kahublagan, lunsay sa mga empresa nga ginaobrahan, sa mga ahensya nga naga-

suplay sang mga kontraktwal o sa mga komunidad. Dapat pangapinan sang mga ini ang interes kag mga kinamatarung sang mga mamumugon, lakip ang pag-insister sang dugang nga sweldo kag regularisasyon sang ila empleyo.

Importante katama nga makig-isa kag magsuporta ang malapad nga masang anakbalhas, ang tanan nga mga progresibong pwersa kag bilog nga pumuluyong Pilipino sa mabudlay nga paghimakas sang sahing mamumugon batuk sa “pleksibilisasyon” sang kusog pangabudlay kag iban pang mga neoliberal nga polisiya sa ekonomya. Dapat pandayon kag palaparon ang dalan sang paghimakas para sa disente nga trabaho, makabuhi nga sweldo kag kinamatarung sang obreros, kag pahulagon man diri ang masang anakbalhas nga wala trabaho lakip na ang ibang mga demokratikong sektor nga nagasuporta sa interes sang obreros.

Ang paghimakas para sa disenteng trabaho kag dugang nga sweldo hugot nga nakaangut sa panawagan kag paghimakas para sa tunay nga reforma sa duta, nasyunal nga industriyalisasyon kag para sa ekonomya nga mauswagon kag makatindog sa kaugalingon. Gani dapat lubos nga maghulag ang mga rebolusyonaryong pwersa, lider obreros kag pungsodnon-demokratikong aktibista para pukawon ang malapad nga masa kag pamunuan ang ila mga pagbato padulong sa dalan sang rebolusyonaryong paghimakas kag pag-agum sang sandigan nga pagbag-o sa katilingban. **AB**

Welga, nagahana sa Lepanto

Naghatag sang abiso sang pagwelga ang mga myembro sang Lepanto Employees Union-National Federation of Labor Unions-Kilusang Mayo Uno kag Lepanto Security Union (LSU) sadtong Nobyembre 12 sa National Conciliation and Mediation Board pagkatapos nga sipaon ang 140 mamumugon sang Lepanto Consolidated Mining Company. Ginaakusahan sang duha ka unyon ang kumpanya sang pagbungkag sang unyon kag indi matarung nga pagtrato sa mga mamumugon.

Lakip sa mga ginsipa ang pito ka nagapamuno nga upisyal sang duha ka unyon, 116 pa nga katapu sang unyon kag iban pa nga regular nga obreros. Ginarason sang kumpanya ang di episiente nga trabaho sang mga ginpahalin. Taktika sang kumpanya ang pagpahalin sa ila para piangon ang mga unyon kag sa sini mapaluya ang ikasarang sang mga mamumugon sa nagahilapit nga negosasyon para sa *collective bargaining agreement* (CBA) sa tunga sang kumpanya kag mga mamumugon. Plano man nga bayluhan na lang sang kontraktwal ang mga ginpahalin.

Ginareklamo man sang mga obrero ang mga sweldo nila nga wala nabaton (nga nagaabot na sa P542 milyon) kag ang indi pag-remit sang kumpanya sa mga ginbuhin sa mga mamumugon para sa Social Security System kag PAGIBIG. Bunga sini indi makakuha sang benepisyo ang mga mamumugon. **AB**

Welga sa Advan, Bureau of Customs

Naglunsar sang apat ka adlaw nga welga ang obreros sang Bluestar Manufacturing and Marketing Corporation (BMMC) sa Tunasan, Muntinlupa City. Ang BMMC ang tagahimo sang Advan Shoes and Rainboots. Ginlunsar ang welga sang Bluestar Workers' Labor Union mga alas-5 sang aga sang Nobyembre 15. Ginpatindog ang piketlayn nga gintawuhan sang 108 mamumugon o halos katunga sang kabilugan nga numero sang mamumugon sang kumpanya.

Bangud sa welga, napilitan ang maneydsment sang BMMC nga kilalahon ang unyon, tumanon ang ila CBA kag atubangon ang isyu sang *sexual harassment* kag iban pa nga indi matarung nga pagtrato sa mga mamumugon. Nauna na nga nagwelga ang mga obrero sang 2008 bangud sa nasambit nga isyu.

Samtang, nagaandam nga magawelga ang Bureau of Customs Employees Association (BOCEA) bilang protesta sa indi pagbayad sa obertaym sang mga empleyado sang Bureau of Customs sa Ninoy Aquino International Airport. Suno sa BOCEA, nagaabot na sa P500 milyon ang dapat ihatag sa mga empleyado 14 bulan na ang nagligad. **AB**

Mga estudyante, nagahana nga magwelga

Nagsugod na ang serye sang mga paghulag sang pamatan-on kag estudyante agud pamatukan ang nagadaku nga buhin sa badyet sa mga pangpubliko nga unibersidad kag kolehiyo (*state colleges and universities* o SCU). Ginalunsar sang mga progresibong organisasyon ang "November Strike" agud ipaabot sa rehimen ni Benigno Aquino III ang ila kaakig sa daku nga buhin sang badyet sa SCU.

Sa University of the Philippines sa Diliman, Quezon City (UP-Diliman), ginsuguran ang paghulag sang Nobyembre 12 paagi sang paglagda sa isa ka manipesto nga nagapamatuk sa P1.39 bilyon nga buhin sa badyet, ang pinakadaku sa kasaysayan sang UP. Nagpirma sa manipesto ang mga estudyante, titser kag empleyado. Naglunsar man sila sang rali kadungan sang pagmiting sang Board of Regents sang Nobyembre 19 agud hangkaton ang masunod nga mangin presidente sang unibersidad nga makig-isa sa pagbato sa pagbuhin sa badyet. Ginkanselar ang pagpili kag ginatras ini sa Disyembre 3. Magalunsar man ang mga estudyante sang welga sa Nobyembre 25-26 sa lainlain nga kampus sang UP.

Naghulag man ang mga estudyante sang Cebu City sa upisina sang Commission on Higher Education sang Nobyembre 9. Disgustado sila bangud ang badyet sa edukasyon wala man lang nag-abot sa katunga sang rekisito nga ginatalana sang United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). Siling sini, da-

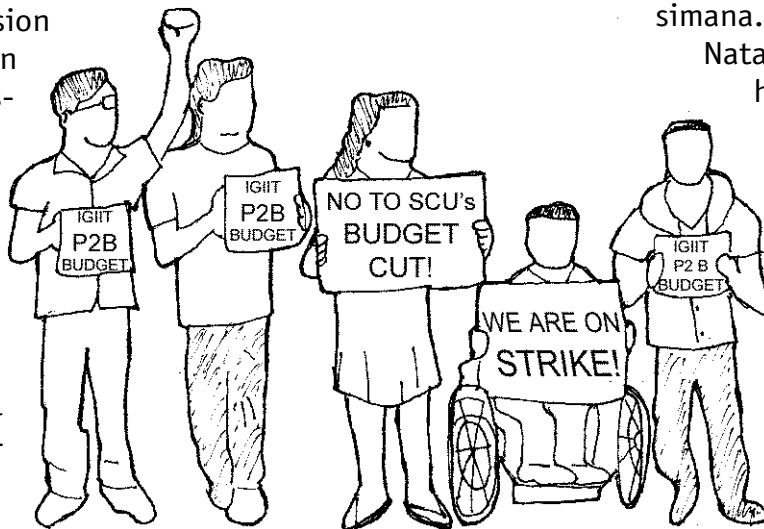
pat magtalana ang mga guberno sang 6% sang *gross domestic product* (GDP o kabilugan nga produksyon sa sulod sang pungsod) para sa edukasyon. Ang subong nga badyet sa edukasyon sang pungsod mas manubo pa sa 3% sang GDP.

Nagpiket man sang Nobyembre 11 ang mga estudyante sang University of the Philippines-Visayas (UP-V) sa ila kampus sa Miag-ao, Iloilo agud iduso ang mas mataas nga badyet sa UP. Sa UP-Manila, nagpiket ang mga estudyante sang Nobyembre 18 kag nagsuksok sang malipot nga "shorts" bilang simbolo sang nagapaggamay nga badyet sa edukasyon. Sang Nobyembre 17, ang mga buhin sa badyet pang-edukasyon ang mayor nga isyu nga gindala sang mga estudyante sang ginsaulog nila ang dumdumon nila sa isa ka

paghulag sa Mendiola ang International Students Day.

Sa Polytechnic University of the Philippines (PUP), naghulag ang sobra 2,000 estudyante sa kampus sang Sta. Mesa, Maynila sang Nobyembre 18. Nakig-isa sa ila ang mga titser, empleyado kag pati ang presidente sang unibersidad sa pagkontra sa nagapagamay nga badyet sang PUP (P672 milyon na lang sa baylo nga ang kinahanglan nga P2 bilyon badyet). Ginpamatuhan man nila ang P23.4 milyon nga buhin sa badyet sa pagkaayo sang mga klasrum, bilding kag iban pang pasilidad sang unibersidad. Ginangut nila ang mga ini sa malapad nga paghulag subong batuk sa daku nga pagbuhin sa badyet sang mga SCU sa bilog nga pungsod. Masunod nga adlaw, naglunsar liwat sang aksyon protesta sa PUP. Nagalabot sa masobra 3,000 ang nag-entra nga estudyante, titser, empleyado kag dyanitor. Ila gin-anunsyo nga magalunsar sila sang welga ang bilog nga PUP sa masunod nga simana.

Natalana ang daku nga paghulag sang estudyante, titser, empleyado kag mga upisyal sang mga SCU kag iban pa nga nagasuporta sa protesta sa maabot nga Disyembre 1 dungan sang pagbista sang Senado kag Manubo nga Panalagan bahin sa badyet para sa edukasyon.

Kilalang siyentipiko, ginpatay sang militar sa Leyte

Isa ka bantog nga siyentipiko kag duha niya ka kaupdanan ang ginpatay sang militar sa Leyte samtang isa ka lider-nyunista kag isa ka aktibista nga mangunguma sa Southern Tagalog ang ginpatay sining Nobyembre.

Nobyembre 15. Gintiro sang mga elemento sang 19th IB si Leonardo Co, kilala nga *plant taxonomist* (eksperto sa klasipikasyon sang mga tanom) kag duha ka myembro sang iya nga tim nga sanday Policarpio Balute kag Roniño Gibe. Duha pa nila ka kaupdanan ang nakapalagyo samtang tatlo ka estudyante nga nagahanas ang nadula pa gihapon tubtob sa subong.

Ang walo katawo nga tim nanday Co isa na ka simana nga ara sila sa matalon nga bahin sang Sityo Upper Malihao, Barangay Lim-ao, Kananga, Leyte para magpangita sang mga binhi sang mga puno sang kahoy nga may peligro na nga maubos. Ini para sa proyekto nga reorestasyon sang Energy Development Corporation (EDC).

Ginpangtiro sang mga sulda-do sang gubyrno sanday Co nga wala man lang ginhibalo kon sin-o sila. Masobra 15 minuto sila nga wala sang pili nga ginrapido kag ginpalukpan pa sang granada. Ini bisan pa nga koordinado ang aktibidad nanday Co sa militar bangud ang lugar nga ginkadtuan nila malapit lang sa kampo sang isa ka yunit sang 19th IB, nakapaidalom sa ila nga espesyal nga yunit sang CAGFU, kag sakop sang regular nga patrolya sang 19th IB.

Para tabunan ang ila nga krimen, ginsiling sang militar nga nagresponde kuno ang 19th IB sa report sang EDC nga may ara kuno mga namutikan nga gerilya sang BHB sa lugar. Naigo kuno sanday Co sang magbaslanay sang lupok ang mga sulda-do kag Pulang hangaway.

Ginpanginwala sang EDC nga may ginpaabot nga report sila sa militar. Suno man sa mga nakaluwas nga kaupdanan ni Co, wala sila sang nakita nga iban

nga armadong grupo sa lugar. Siling nila, sa bahin lang sang militar naghalin ang mga lupok kag wala sang anuman nga lupok halin sa iban nga bahin.

Nobyembre 12. Isa ka lider-obrero ang ginpatay sang mga armadong lalaki nga nakamotor-siklo sa Laguna. Nakahalin lang ni Carlos Rodriguez, 41 anyos, sa isa ka pulong sang mga lider-nyon kag mapauli na tani sang tiruhon sang mga kriminal sa Baryo Halang, Calamba. Apat ka bala ang iya igo--duha sa likod, isa sa braso kag isa sa liog. Si Rodriguez nagapamuno sang Nagkakaisang Lakas ng Manggagawa ng Calamba Water District kag upisyal sang COURAGE.

Si Rodriguez ang ika-22 biktima sang ekstrahudisyal nga

Leonardo Co, ginpasidunggan sang PKP

Ginpasidunggan sang PKP si Leonardo Co kag ang iya daku nga kontribusyon sa pagkilala sa mga lokal nga tanom kag sa kapuslanan sang mga ini sa pagbulong. Halin sang dekada 1980 tubtob siya ginpatay sang mga militar, nagapanguna si Co sa maid-id nga pagtukod sang pinakauna nga may otoridad nga gintipon nga impormasyon nga ini nagaserbi nga importante nga reperensya sang mga rebolusyonaryo kag progresibonga trabahador sa ikaayong lawas sa paghatag sang mga paghanas kag serbisyo sa masa, labi na sa kaumhan.

Si Co ang isa sa mga nagtukod sang Community Health, Education, Services and Training in the Cordillera Region (Chestcore) sang 1981. Nangin importante ang hilikuton sang organisasyon nga ini sa mga komunidad sang mga pungsodnon nga minorya sa Cordillera kag iban pa nga lugar kag sa pagsistematisa sang ihibalo sang masa sa rehiyon bahin sa mga tanom nga bulong para sa sandigan nga pagtatap sa ikaayong lawas. Naidokumento sini ang 122 tanom nga bulong sa rehiyon lakip ang syentipiko kag kinaandan nga ngalan sang mga ini, pati na ang paglaragway, angkon nga sustansya kag epektibidad sini sa pagbulong.

AB

pagpatay sa idalom sang administrasyong Aquino. Aktibo siya sa pagsakdag sang mga kinamatarung sang mga mamumugon sa Southern Luzon. Gin-organisa niya ang Southern Luzon Forum bahin sa mga isyu sang mga empleyado sang gubyrno kag ang asembleya sang grupo nga WATER-Southern Luzon. Ang WATER amo ang koalisyon sang mga empleyado sa mga *water district*.

Mabaskog nga ginkundena sang Karapatan ang pagpatay kay Rodriguez. Suno sa Karapatan, isa ka aktibista kada simana ang ginapatay sa idalom sang bag-o nga rehimen.

Nobyembre 7. Gin-abangan kag ginpatay sa Baryo Caybunga, Balayan, Batangas sang duha ka armadong lalaki nga sakay sang motorsiklo si Ireneo Rodriguez, 38 anyos, myembro sang Samahan ng mga Magbubukid sa Batangas. Si Rodriguez residente sang Barangay Coral ni Lopez, Calaca, Batangas.

Agosto tubtob subong. Ginlugos sang isa ka suldado sa Sorsogon ang isa ka 15 anyos nga dalagita. Si "Chona," (di tunay nga ngalan), pito ka beses nga ginlugos ni Pfc. Hamandre Flores, suldado sang 49th IB kag *anchorman* sang Radio PADABA, isa ka programa sang AFP. Suno sa iloy sang biktima, ginpalapitan nila si Flores sang mahibalan nila nga taga-Isabela ini para pangayuon ang bulig sini nga pangitaon ang tiyo ni "Chona" nga nagmolestya sa iya. Sa Isabela kuno ini nagapanago.

Apang sang magkadto ang mag-ilog sa kampo sang 49th IB

sa Juban, Sorsogon ginpabakalanay ni Flores sang pagkaon ang iloy kag utod sang dalagita. Sang sila na lang gintayaan niya ang dalagita sang pusil kag ginlugos. Ginhambalan ang dalagita nga indi magsugid kag kon indi pagapatyon siya kag ang iya pamilya. Nasulit pa ini sang magkadto ang suldado sa balay sang dalagita kag nag-

inuman ini sa amay sang biktima. Sa ikatlo nga kahigayunan, pilit nga gin-upod sa kampo ang biktima kag didto pila ka sulit pa nga ginlugos.

Sang may kaso na sang panglugos si Flores, ginbaliskad subong sang militar ang mga hitabo kag ginasingling ginabugaw kuno sang iya nga iloy ang dalagita sa mga suldado. **AB**

Aquino: Pinakadaku nga bugaw sang mga dumuluong nga kapitalista

Ginbansagan sang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP) si Benigno Aquino III nga "pinakadaku nga bugaw" para sa interes sang daku nga kapitalista. Ini pagkatapos gin-inagurahan ang programa nga "Public-Private Partnership" (PPP) sa Marriot Hotel sa Pasay City sining Nobyembre 18. Sa atubang sang 500 manedyer sang mga multinasyunal nga korporasyon, gingarantiyahan niya nga indi bisan san-o man mabutang sa alang-alang ang koleksyon nila sang mga bayad kag padayon nga makahugakom sang superganansya ang ila nga mga negosyo sa pungsod. Sa sina, sigurado nga wala sang makapugong sa lapnagon nga pagluntad sang korapsyon, pagpang-abuso kag pagpandambong sa pungsod bunga sang polisiya nga ini sang administrasyon nga Aquino.

Samtang ginabugaw ni Aquino ang pungsod sa mga dumuluong nga manedyer, ginapakamalaut naman siya sang mga katapo sang Bayan Muna nga naghiwat sang aksyon protesta sa gwa sang Marriot Hotel. Ang isa ka istrimer nga may mensahe nga "Philippines not for sale!" (Wala ginabaligya ang Pilipinas!) nga ginkumpiska sang mga katapo sang Pasay City Police maathag nga pagpamatuk sa programa ni Aquino nga subong ginabansagan nga "Privatization King." Ginalauman sang bangkarote nga gubyrno nga magakita ini sang \$3.4 bilyon kon mamuhunan ang mga dumuluong sa mga proyekto nga riles, kalsada kag mga paluparan sa pungsod.

Suno sa mga aktibista, ang programa nga PPP sang rehimen sang Aquino wala sang iban kundi "Private-Public Plunder" bangud lamunon lang sini ang tanan nga nabilin nga negosyo kag dunang manggad sang pungsod sa kahalitan sang pumuluoyong Pilipino. Bunga sini, labi pa nga magahabok ang daan na nga higante nga utang pangluwas sang pungsod. **AB**

Huwaran nga rebolusyonaryo

Si Kaupod Remedios Daoag (Ka RD) kabahin sa mga upisyal sang Komiteng Tagapatuman (KT) sang Pangrehiyong Komite sang Partido Komunista sang Pilipinas sa Cagayan Valley. Napatay siya sa isa ka aksidente sang Septyembre samtang nagabyahe pakadto sa isa ka prente sa Cagayan. Nagasaludo ang bilog nga rebolusyonaryo nga kahublagan kay Ka RD. Isa siya ka dungganon nga baganihan sang rebolusyon.

Gin-atubang kag ginpangibabawan ni Ka RD ang madamo nga kabudlayan para makaalagad sa pumuluyo kag rebolusyon. Naghimakas siya sa pyudal nga kultura sa kaumhan nga nagapakanubo sa ikasarang sang kababainhan. Nagpursiger siya sa mapiot nga kahimtangan sa idalom sang layi militar kag sang madakop siya sang kaaway. Ginpangibabawan niya ang mga sakit pareho sang tuberkulosis, malarya, palyado nga tuhod kag iban pa. Sa pihak sang temprano nga pag-untat sa pag-eskwela, naghimakas siya sa pagtuon sa mga sinulatan sang mga dungganon nga manunudlo nga Komunista kag gingamit ang teorya bilang iwag sa praktika.

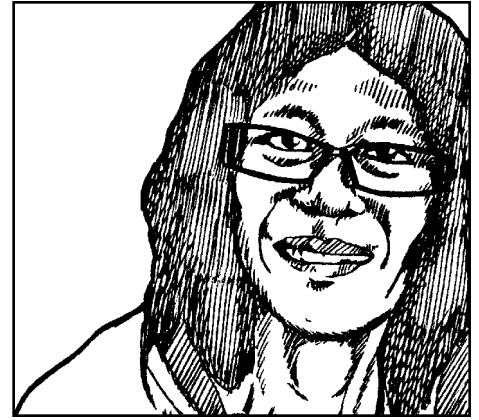
Nagdaku si Ka RD sa mabudlay nga pangabuhi sang mga settler. Kabahin ang ila pamilya sa mga minorityang Yogad nga nagbakwet para magpangita sang iban nga duta nga matalauma pagkatapos agawon ang ila nga duta sang katigulangan sa Echague, Isabela. Nakaabot sila sa Dibay, Minuri, Jones, Isabela kon sa diin nagkaingin ang pamilya ni Ka RD.

Nangin aktibista si Ka RD sa baryo. Tuig 1972 sang mag-entra siya sa Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB). Ginpalagyu-

han niya ang kultura sadto sang mga Yogad nga ang ginikanan ang nagapili sang mapamana sang ila anak.

Ginhanas si Ka RD bilang medik. Napasakbat siya gilayon sa pagpamulong sang maigo sang malarya ang halos bilog nga Coy B sang 1972 tubtob 1973. Bisan sila nga mga medik nagbalatian. Sang makatipon sang gamay nga kabaskog, nagbulig si Ka RD sa pagpangita sang pagkaon kag mga tinumanduk nga bulong para sa mga pasyente. Isa sa pinakamapagsik nga gerilya sa Coy B si Ka RD. Labi pa siya nga napalapit sa masa bangud sa kapisan niya sa pag-akupangtura kag iban pa nga pagpamulong sa ila.

Sa atubang sang sustenido nga kampanya sang pagtapna sang kaaway sa Forest Region sang Isabela, kag kahinaan sang BHB nga madasig nga magguwa sa pagreyd sang Septyembre 1972 tubtob mga 1976, nag-agum sang tuman nga kabudlayan ang Coy B. Nagaabot sang masobra isa ka tuig nga nagakapon lang sila sang saging, palawan kag balinghoy. Nagalakat sila sa talon nga wala sang suporta sang masa. Sa pihak sini, si Ka RD wala nagpangluya kag naghimakas bilang hangaway. Napatay ang ginbun-ag niya nga

lapsag sang panahon sang gintawag nga Long March halin Isabela pakadto sa Cagayan sang 1975 para pangibabawan ang reyd sang kaaway.

Tuig 1976 sang mapatapo siya sa Rehiyunal nga Buru sa Edukasyon. Upod siya sa nagpalapnag sang Sandigan nga Kurso Pangpartido nga ginbalay sa rehiyon antes pa mabalay ang Basehan nga Kurso Pangpartido.

Nangin myembro siya sang sekretaryat sang isa ka distrito sa Cagayan sang 1978. Sang tuig man nga ina nadakop siya sang kaaway pagbun-ag niya. Masobra isa ka tuig siya nga gintago sa *safehouse* sang MIG. Liwat siya nga naghulag sang 1980.

Sang liwat siya nga gindep-loy sa Isabela sang 1983, nangin sekretaryo siya sang isa ka prente. Sang 1995 napilian sa sekretaryat sang komite sang supraprubinsya sang Isabela-Nueva Vizcaya-Quirino. Ginpadayon niya ang pagtungod bilang sekretaryo sang isa ka prente pagkatapos mapilian sa KT sang rehiyon sa kumperensya sang 1999.

Napanday si Ka RD sa kumprehensibong pagpamuno sang Partido. Indi lang niya maid-id nga ginatun-an ang sitwasyon militar. Nagaupod man siya sa mga taktikal nga opensiba. Nag-

pamuno siya sa madinalag-on nga kahublagang masa nga anti-pasista kag antipyudal. Ginpamunuan niya ang una nga kadalang-an sa paghulag sa rebolusyong agraryo sa rehiyon sa lebel sang banwa ang sakop. Ini ang ginkuhaan sang mga lek-syon sa masunod nga mga lebel-munisipal nga paghimakas agraryo sa rehiyon.

Nagadokumento si Ka RD sang mga pagtasa, pagsuma kag pangkatilingban nga pagpanayasad. Sa mga pulong sang kolektibo, matalom niya nga ginatadlong ang mga sayup nga paghangup sa mga basehang prinsipyo sa ideolohiya, pulitika kag areglo nga pang-organisasyon. Nagtuon man siya nga maggamit sang kompyuter sa pagdokumento kag pagkoda. Tug 2005 sang mangin katapo siya liwat sang Rehiyunal nga Buru sa Edukasyon. Ginsalhin niya ang BKP kag iban pang sinulatan nga Pilipino pakadto sa Iloko.

Matinugahon siya. Siya ang nagkomposo sang mga kanta nga "Ilaban Nagbannugan" (Ipaglaban ang Pinagpaguran), "DRB Itandudo" (DRB Itaguyod) kag "Panag-adal Kasasaad" (Pag-aaral ng Kasaysayan). Ginatadlong niya ang mga sala nga pagkanta kag pagmitlang sa mga kanta, Pilipino man o Iloko ini. Naghimo siya sang mga binalaybay nga napagwa sa mga pagpasundayag sang BHB.

Bisan nga mataas na ang iya nga nangin responsibilidad, wala siya nagpabaya sa partisipasyon sa hilikuton manwal. Aktibo siya sa mga hilikuton sa kusina, nagahimo sang bubon, nagapangahoy kag iban pa.

Mga drayber, nagprotesta

Naglunsar sang hublag-protesta ang mga drayber sang *pedicab* (sikad) kag kuliglig (*pedicab* nga de motor) sa Maynila sang Nobyembre 15 para pamatukan ang pagdumili sa ila nga magbyahe sa syudad. Ginsuportahan sila sang mga grupo sang Anakbayan kag Kabataan Party.

Suno sa alyansa sang Nagkakaisang Pedicab at Kuliglig Drivers (ALNAPEDKU), indi matarung ang mandu ni Mayor Alfredo Lim sang Maynila nga dumilian ang ila mga salakyan bangud sa linibo nga mga drayber ang madulaan sang pangabuhian. Ginpangayo nila nga ibasura ang Executive Order No. 16 kag 17 nga nagadumili sa mga drayber sang kuliglig kag *pedicab* nga magbyahe sa mga nagapanguna nga kalsadahon kag haywey sa Maynila.

Ginaduso man nila nga pahanugutan nga magbyahe bangud may permiso man sila sa lokal nga gubyerno. Siling nila, nakabulig ang kuliglig bangud masarangan ang pamasaha sini. Dugang pa, makalikaw man ang mga tawo sa krimen labina kon gab-i, sangsa kon maglakat lang sila. Nakahanda sila nga ipasaka ang ila nga apela kay Benigno Aquino III, suno sa ALNAPEDKU.

Nagalab-ot sa 8,000 drayber sang *pedicab* kag kuliglig ang sigurado nga madulaan sang trabaho kon ipatuman ang pagdumili sa ila salakyan umpisa Disyembre 1.

AB

Nakaagi siya sang malala nga depresyon, apang nagpabilin siya sa sulod sang organisasyon kag naghulag santo sa iya nga ikasarang. Nagbalik siya sa kaumhan sang mapangibabawan niya ini. Sa pihak sang mga kabudlayan, ginpangibabawan niya ang kagalingon nga emosyon. Sa baylo, nagtinguha siya nga mangin sandigan sang paghiliusa kag boses sang mga kaupod.

Si Ka RD modelo sang mga iloy kag asawa. Ginsakripisyo niya nga mahamulag sa palangga niya nga tatlo ka anak para magrebolusyon. Katuwang niya ang bana sa pagrebolusyon.

Modelo siya sang kapagsik sa pagtuon. Bisan pa di nakatapos sang elementarya sa burgis nga

edukasyon, ginbukas niya ang iya isip kag naghimakas sa pagtuon. Modelo siya sang pamatan-on nga kababainhan. Ginsupak niya ang pyudal nga kultura sa kaumhan. Ginhalad ang kapagsik sang iya pagkalamharon sa pag-alagad sa pumuluyo. Ginpamuklat kag ginrekrut niya ang iya mga utod. Modelo man siya sang mga rebolusyonaryong tigulang. Wala siya nag-untat sa paghulag bisan pa palyado ang iya tuhod. Sungkod niya ang rebolusyonaryo nga prinsipyo.

Modelo siya sang pigos nga pumuluyo. Naghimakas siya sa tatlo ka sandigan nga problema sang pumuluyo nga Pilipino tubtob sa pinakaulihi nga tinion sang iya kabuhi.

AB

Nagahiliusa nga singgit: Hilwayon ang Morong 43!

Padayon nga nagabaskog ang panawagan kag presyur sang lalain nga sektor sa sulod kag gwa sang pungsod nga hilwayon na ang 43 trabahador sa ikaayong lawas nga gin-aresto sang Pebrero 6 sa Morong, Rizal. Ginaduso nila ang gilayon nga paghilway sa duha nga nagbun-ag nga iloy kag kay Dr. Alexis Montes, ang 60 anyos nga doktor nga may balatian kag gintortyur. Nagaisa sila sa paglantaw nga lapas sa tawhanong kinamatarung ang padayon nga detensyon sang mga inosente nga trabahador medikal nga gin-akusar nga nagahanas sa paghimo sang eksplosibo.

Padayon nga nagabalibad si Benigno Aquino III nga imando ang paghilway sa Morong 43 sa pihak sang kongklusyon ni Justice Secretary Leila de Lima nga iligal ang pag-aresto sa ila. Itugyan na lang kuno sa korte ang pagdesisyon sa kaso.

Nagalapad nga internasyunal nga suporta. Sang Nobyembre 12, ginduso sang International Federation of Medical Students Association of Brazil nga hilwayon na ang Morong 43.

Sining Nobyembre 17, nagpagwa sang resolusyon ang World Association of Community Radio Broadcasters (AMARC, pangkalibutanon nga kahublagan sang naga-opereyt sang mga pangkomunidad nga radyo sa masobra 110 pungsod) nga nagpahayag sang pagpasakop sa pangkalibutanon nga kampanya para sa paghilway sa Morong 43. Ginpakamlaut sini ang tuman ka iregular nga pag-aresto, detensyon, pagtortyur kag di makatawo nga pagtrato sa Morong 43. Siling nila, dapat gani sila gilayon hilwayon sa konsiderasyon nga makatawo, maluwas pa sa konsiderasyon nga ligal kag moral.

Lubos man nga nagaisa sa

panawagan ang mga delegado sa International Conference on Solidarity, Defense and Struggle for Freedom of Political Prisoners in the World sang ginhiwat

ini sang Oktubre 22-24 sa Copenhagen, Denmark. Nagtambong diri ang mga delegado sang siyam ka pungsod. Nanawagan man sila nga untaton na sang rehimeng Aquino ang mga ekstrahudisyal nga pagpamatay.

Antes ini, nanawagan man kay Aquino ang HALDANE Society of Socialist Lawyers kag mga kaupdanan sini sa International Association of Democratic Lawyers nga gilayon nga hilwayon ang Morong 43. Ang mga upisyal sang HALDANE nagtambong sa Fifth Conference of Lawyers of the Asia Pacific sa Maynila. Ginbisitahan nila ang mga detenido sang Septyembre 20. **AB**

7 armas, naagaw sang BHB sa Davao del Sur

Duha ka riple nga awtomatik, isa ka pistola nga 9 mm kag dapat ka *shotgun* ang nakumpiska sang isa ka yunit sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa idalom sang Valentin Palamine Regional Operational Command (VPROC-BHB) sang salakayon sini ang isa ka yunit sang CAGFU kag CVO sang kaagahon sang Nobyembre 10 sa Barangay Upper Bala, banwa sang Magsaysay, Davao del Sur.

Gindisarmahan sang mga Pulang Hangaway ang mga myembro ang CAGFU kag CVO agud indi sila magamit nga instrumento sa mapintas nga pagpanalakay sang 39th IB sa mga baryo. Wala sang napilasan sa magtimbang nga bahin sa reyd nga ini.

Ang operasyon nga ini kabahin sang pagpaluntad sang kalinungan kag katawhayan sa mga teritoryo nga ginahulagan sang BHB sa Far South Mindanao Region (FSMR), suno kay Ka Dencio Madrigal, tagapamaba sang VPROC-BHB.

Nagsugod ang masingki nga pagpanghalit sang 39th IB sa mga baryo sining katung-anan sang tuig. Tuyo nila nga hawanan ang dalan para sa agresibo nga pagpalapad sang mga korporasyong multinasyunal pareho sang Dole-Stanfilco. Madamo nga mangunguma ang mawad-an sang ila nga palangabuhian kon lubos nga makontrol sang mga dumuluong nga kumpanya nga ini ang mas malapad nga kadutaan para sa ila nga mga plantasyon sang saging kag pinya nga pang-eksport. **AB**

Kabutigan sang militar, ginkundenar sang NDF-Negros

Mabaskog nga ginpakamalaut ni Ka Frank Fernandez, tagapamaba sang National Democratic Front (NDF) sa Negros ang akusasyon sang hepe sang 303rd Infantry Brigade nga si Col. Jonas Sumagaysay nga ginhimo nga panaming sang Bag-ong Hanga-way sang Banwa (BHB) ang mga tagabaryo, titser kag estudyante para makalikaw sa paglagas sang mga suldao sang Oktubre 21. Natabo kuno ini pagkatapos ambuson sang BHB ang 1st Scout Ranger Company sa Sityo Odiongan, Tabun-ac, Toboso, Negros Occidental.

Siling ni Fernandez, madugay na nga ginasundan sang mga upisyal sang Roselyn "Jean" Pelle Command (RPC) ang ginalunsar nga malaparan kag sustenidong kampanya militar sa erya. Ang naga-operasyon nga tropa ara sa idalum sang 303rd Brigade, 62nd IB, 1st SRC kag 6th Regional Public Safety Management Battalion-PNP. Ila upod ang paramilitar nga pwersa sang bandido nga Revolutionary Proletarian Army.

Temprano pa lang sang Oktubre 21 naabisuhan na ang RPC-BHB nga nakasulod na ang isa ka kolum sang militar sa perimetrong sang Sityo Odiongan kon sa diin temporaryo sila nga nakakampo. Madasig nga nakapulisasyon ang mga Pulang hangaway kag ginambus ang yunit sang 1st SRC. Duha ka suldao ang napatay kag 5 ang napilasan. Pagkaligad sang 7 minutos nga lukpananay kag maniobra, organisado nga nakaatras ang BHB sa ruta nga madugay na napreparar kag malayo sa sentrong sang baryo kag eskwelahan. Baliskad ini sa mga akusasyon ni Colonel Sumagaysay. Sa bahin naman sang kaaway, ginsakay nila ang ila mga kaswalti sa nagabot nga helikopter kag ginlupad

sila sa direksyon sang Cebu.

Suno kay Ka Frank, nagahimo si Sumagaysay sang makatalanhaga kag binutig nga estorya sang engkwentro para samaron ang prestihiyo sang rebolusyonaryong hublag kag tabunan ang ila mga kapaslawan kag kahuyanan sa pulitika kag militar. Sa pihak sang todo-buhos sang tropa kag kagamitan militar, napaslawan ang Central Command ng AFP-Visayas sa ila target nga pagamayon kag paluyahon ang mga pwersa sang BHB kag rebolusyonaryong hublag sa Negros.

Ginreport sang NDF-Negros nga padayon nga nagadaku kag

nagabaskog ang pwersa sang BHB sa isla. Nakalunsar ini sang 25 taktikal nga opensiba batok sa Philippine Army, PNP kag pwersa paramilitar sang guberno kag mga asyendero kag kumprador negosyante halin Enero tubtub Oktubre 2010. Nakaagaw sila sang masobra 50 nga lainlain nga kalibreng armas. Masobra 20 suldao sang Philippine Army ang napatay sa mga inaway.

Ginaatubang man subong sang mga reaksyunaryong militar ang nagabaskog nga pangpulitika nga kahublagan sang pumuluyo kontra sa militarisasyon. Bunga sang pagkabuyag-yag sang mga krimen sang 62nd IB pareho sang pagpatay sa lider sang Bayan Muna sa Hima-maylan City nga si Benjamin Bayles, ginbalik ang nasambit nga batalyon sa 3rd ID sa Camp Jamindan, Capiz. Ginbayluhan man ang mga upisyal sini nga naumid sa mga ekstrahudisyal nga pagpamatay kag iban pa nga mga paglapas sa tawhanong kinamatarung. **AB**

Iligal nga pagmina kag pagtroso sa Agusan del Sur, ginpamatukan

Masobra 2,000 residente sang San Francisco, Agusan del Sur ang ululupod nga nagrali kag naglunsar sang karaban sadtong Nobyembre 13 agud ipabutyag ang ila mabaskog nga pagkundenar kag pagpamatuk sa iligal nga pagmina kag pagpangtroso.

Mabaskog nila nga ginpanawagan nga untaton ang operasyon sang pagtroso kag pagmina sa ila lugar labi na gid sa sakop sang protektado nga *watershed area* sang lokal nga kumpanya sang tubig sa lugar. Gintambungan ang paghulag nga ini sang mga Lumad, tawong simbahan, mga empleyado sang kumpanya sa tubig, mga katapo sang Integrated Bar of the Philippines (IBP) sa prubinsya kag iban pa nga sektor nga nagakabalaka sa kapalibutan. **AB**

Ikaanom nga anibersaryo sang masaker sa Hacienda Luisita, gindumdom

Isa ka karaban sang mga salakyan ang nagpadulong sa Tarlac City sang Nobyembre 17 bilang pagdumdom sa ikaanom nga anibersaryo sang Masaker sa Hacienda Luisita. Nag-abot sa 40 salakyan ang nag-umpisa sa Quezon City Memorial Circle sang adlaw nga ina. Sa Maynila, may kapareho nga aksyon protesta ang Kilusang Mayo Uno (KMU) sa Tulay sang Mendiola.

Ang nasambit nga karaban gin-organisa sang Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura, KMP kag BAYAN. Kadungan sang pagdumdom, ginhingyo man nila sa Senado kag Manubo nga Panalagan nga liwat imbestigahan ang masaker sa sulod sang 6,435-ektaryang asyenda.

Madumduman nga pito ang napatay kag masobra 100 ang napilasan sang luthangon sang mga pwersa sang Philippine Army, PNP kag mga paramilitar ang mga welgista nga ara sa atubang sang tarangkahan sang asyenda sang Nobyembre 16, 2004. Madamo pa ang ginpatay nga mga welgista kag mga alyado nila pagkatapos sang madugon nga insidente nga ini.

Nagpasaka sang mga kaso kriminal ang mga himata sang mga biktima sa Office of the Ombudsman sang 2004. Lakip sa mga ginakasuhan ang anay pangulo sang pungsod nga si Gloria Macapagal-Arroyo; Patricia Sto. Tomas nga sektaryo sadto sang Department of Labor and Employment (DOLE); Jose "Pepeng" Cojuangco; kag Benigno Aquino III (nga subong pangulo sang pungsod). Ginbasura sang Ombudsman sang 2005 ang ginpasaka nga mga kaso kriminal.

Bunga sang mga maniobra

sang mga ara sa poder kag personal nga interes sa Hacienda Luisita sang mga dumuluong

nga kapitalista, labi nga naga-baskog ang pagsinggit sang hustisya sang mga himata, kasi-manwa kag kaabyanan sang mga biktima. Tubtob subong, ang mga elemento sang militar kag pulisya nga naumid sa madugon nga insidente wala pa giha-pon mapasabat. **AB**

Bag-o nga oplan sang AFP, wala sang kinalain sa daan--PKP

Wala sang mangin kinalain ang bag-o nga *internal security operational plan* (oplan) sang Armed Forces of the Philippines (AFP) sa Oplan Bantay Laya. Ini ang reaksiyon sang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP) sa anunsyo sang AFP si-ning Nobyembre 20 nga ang bag-o nga himo nga oplan nga ini magakonsiderar sa tawhanong kinamatarung.

Siling sang PKP, imposible para sa AFP nga mag-isip sang kontra-rebolusyonaryong gera nga makahabig sang suporta sang pumuluyo bangud ang sandigan nga katuyuan sini pangapinan ang garuk nga nagaharing sistema paagi sa pagpigog sa paghimakas sang banwa para sa pungsodnon kag pangkatilingban nga kahilwayan.

Ginhalimbawa sang Partido ang bag-o lang natabo nga pagpatay sang AFP sa siyentipiko nga si Leonardo Co kag duha niya ka upod. Padayon nga nagapalusot diri ang AFP sa pi-hak sang mga pamatuod nga sila nakasala. Siling sang PKP, maathag nga indi masarangan tan-awon sang AFP ang kaugalingon sini sa ispiho para mareporma sini ang kaugalingon.

Gani kon ginahambal sang mga heneral nga ginakaayo nila ang mga pagsulundan sa pagpakig-away kag nagahatag-pagtamod sa tawhanong kinamatarung, puro satsat lang ini.

Ginkwestyon man sang PKP kon ngaa sandig sa ila nga op-lan ang AFP ang magamobilisa sa mga lokal nga gubyrno, si-bilyan nga ahensya kag NGO. Siling sini, nagagwa nga ang mga islogan sa *counterinsurgency* pareho sang "maayo nga pagginubyrno," "pagsakdag sang kalinungan" kag "tanang bahin nga paagi" isa ka dekorasyon lang sa mayor nga katuyuan sang AFP nga nagagamit sang hayagan nga pasismo para piguson ang armado nga rebolusyon sang pumuluyo. **AB**

Pulong sang G20, ginsug-alaw sang protesta

Ginsug-alaw sang mga protesta sang pila ka pulo ka libo nga Koreano ang pulong sang G20 sa Seoul, South Korea sang Nobyembre 7 tubtub 13.

Nagaabot sa 40,000 myembro sang mga unyon sang obreros, mga estudyante kag aktibista ang naglunsar sang martsa-rali sa Seoul, kapital sang South Korea. Gintambungan ini sang pila ka dumuluong nga aktibista halin sa lainlain nga pungsod. Ginatos ka aktibista man, lakip ang naghalin sa Pilipinas ang ginbalabagan sa erport kag ginpauli. Ang protesta ginapamunuan sang Korean Confederation of Trade Unions nga may ara 600,000 myembro.

Nagpanawagan sila sang alternatibo nga solusyon sa kalibutanong nga krisis sa ekonomya kag iban pang problema sang kalibutan. Ginpakamalaut nila ang ginpasaka nga kasugtanan sa "hilway nga baligyaanay" sa tunga sang South Korea kag US.

Ginpakamalaut man sang mga raliyista ang anti-demokratikong tikang sang guberno sa pagdumili sang mga dumuluong nga aktibista nga tuyo magtambong. Lakip sa gindumilian nga magsulod sa South Korea sanday Sonny Africa, *chief researcher*, kag Paul Quintos sang Ibon Foundation; Roger Soluta, *general secretary* sang KMU; kag ang makibanwanon nga mamalaybay kag manugkanta nga si Jess Santiago.

Para proteksyunan ang 25 lider sang mga estado, mga upisyal sang IMF kag World Bank kag pila ka bilyunaryong nego-

syante nga ara sa pulong, naggamit ang guberno sang Seoul sang 45,000 *armored riot police* kag ginpataas ang alerto sang bilog nga armadong pwersa. Naggamit ini sang *pepper spray* para pilit nga bungkagon ang kubay sang mga demonstrador.

Ang mga protesta sa Seoul pila lang sa mga aktibidad sang Isa ka Simana sang Kolektibong Aksyon sang Pumuluyo batuk sa

G20 nga pulong. Gindumdom sa aktibidad ang ika-40 anibersaryo sang pagkapatay sang Nobyembre 13, 1970 ni Jeon Tae-il, isa ka 22 anyos nga obrero sa pabrika sang tela. Nagpakamatay siya para protestahan ang sweldo-ulipon, wala sang mga benepisyo kag iban pang makaluluoy nga kahimtangan sa pagobra sang madamo nga mamugon kag sang wala-balatyangon sang reaksyunaryo nga guberno diri.

AB

Mas daku nga letra, mas malaba nga papel

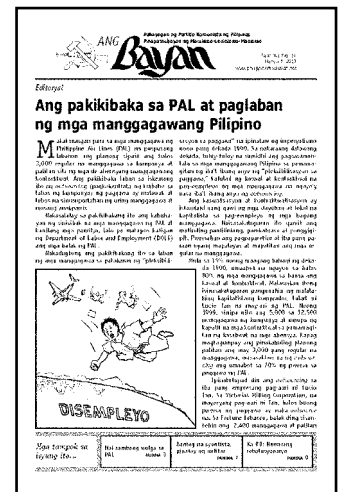
Bilang sabat sa pangabay sang mga manugbasa sang *Ang Bayan* halin sa lain-lain nga bahin sang pungsod, pila ka pagbag-o sa disenyo sang pahayagan ang ginaumpisahan subong nga ginapatuman.

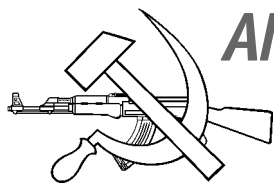
Maobserbahan ninyo umpisa sa isyu nga ini ang ginpadaku nga letra para himuon nga mas mamag-an sa mata sang madamo nga manugbasa. Ginhiro nga 12 halin sa daan nga 11 *points* ang kadakuon sang mga letra.

Padayon nga ginatun-an ang mga mahimo pa nga himuon nga pagbag-o indi lang para mas madali basahon kundi para mangin labi nga makawiwili ang porma sang aton pahayagan. Umpisa sa ispesyal nga isyu para sa ika-42 anibersaryo sang Partido sa Disyembre 26, ang *layout* sang *Ang Bayan* himuon na para sa malaba nga papel (8.5" x 13") halin sa subong nga 8.5" x 11". Ginasuhestyon nga konsiderahon ini sang mga nangtungdan nga organo kag yunit sa paghanda sang materyales para sa reproduksyon.

Ginapangayo man ang padayon ninyo nga pagpaabot sang mga suhestyon para sa ikauswag sang *Ang Bayan*.

AB

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XLI No. 22
Nobyembre 21, 2010
www.philippinerevolution.net

Editoryal

Ang paghimakas sa PAL kag pagbato sang mga mamumugon nga Pilipino

Matarung para sa mga mamumugon sang Philippine Air Lines (PAL) nga lubos nga pamatukan ang plano nga sipaon ang halos 3,000 regular nga mamumugon sa kumpanya kag bayluhan sila sang mga de-ahensya nga kontraktwal nga mamumugon. Ang paghimakas kontra sa iskema nga ini sang *outsourcing* (pagkontrata sang trabaho sa gwa sang kumpanya) malaparan kag lubos nga ginasuportahan sang sahing mamumugon kag masang anakbalhas.

Indi lang ang pangabuhian sang obreros sang PAL kag ila mga pamilya ang nakapatad sa paghimakas nga ini. Labi pa nga

gindampigan sang Department of Labor and Employment (DOLE) ang plano, lauman nga magabaskog pa ang buot sang mga daku nga kapitalista nga pasanyugon ang sistema nga *outsourcing*.

Nakaangut ang pagbato nga ini sa paghimakas sang obreros sa polisiya nga “pleksibilisasyon” sang kusog pangabudlay nga gin-imposar sang imperyalismo sang dekada 1990 pa. Sining nagligad nga duha ka dekada, padayon nga nagalala ang pagpanghimulos sa obreros nga Pilipino paagi sa sari-sari nga porma sang “pleksibilisasyon” sang kusog pangabudlay pareho sang kontraktwalisasyon kag sa subong nga nagalapnag

**Mga tampok sa
isyu nga ini...**

Nagahana nga
welga sa PAL PAHINA 3

Kilalang siyentipiko
ginpatay sg militar
sa Leyte PAHINA 7

Mga pagbag-o sa
disenyo sg *Ang Bayan*
PAHINA 14

Mga tuntunin sa paglilimbag

1. Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.

2. Pag-*print* sa istensil:

- a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
- b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
- k) I-click ang **Properties**
- d) I-click ang **Advanced**
- e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
- d) Ituloy ang pag-*print*

3. Hinihikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa angbayan@yahoo.com